

Lukuklaani-hanke lahjoittaa kouluille kirjoja miljoonalla eurolla

LAHJOITUS Lukuklaani-hanke lahjoittaa kaikille Suomen ala- ja yhtenäiskoululle kirjapakettin ja siihen suunnitellun opettajan oppaan. Lahjoitus sisältää yhteensä yli 100 000 kirjaa 19:ltä eri kirjakustantamolta, ja sen arvo on

miljoona euroa. Kopioston ja Suomen Kulttuurirahaston yhteisessä hankkeessa koulut saavat valita käyttöönsä mieleisensä 50 kirjan kirjapakettin, joka toimitetaan heille syyslukukauden 2018 alussa. Teokset on kohdennettu erityisesti

3.-4.-luokkalaista lapsia ajatellen. – Valitsimme paketteihin kiinnostavia, lukemaan innostavia teoksia monipuolisesti kaunokirjoista aina tietokirjoihin. Teokset edustavat tuoretta lastenkirjallisuutta, mutta mukaan mahtuu

myös muutama klassikko-teos, kertoo Lukuklaanin ohjausryhmän puheenjohtaja **Jari Järvelä** tiedotteessa. Kirjapakettin valinta tehdään osoitteessa www.lukuklaani.fi. huhtikuun loppuun mennessä.

JUHA POUTANEN

Ikoniovetus

Mosaiikki-ikonikerho Petros

- Perustettu vuonna 2002.
- Kerhon puheenjohtaja on Tuulikki Likitalo, joka on vetänyt toimintaa 16 vuotta.
- Jäsenet kokoontuvat kerran kuussa Siilinjärven ortodoksisirkon tiloissa. Lisäksi kerho järjestää kursseja, joille osallistujia tulee eri puolilta Suomea.
- Ensi kesän kurssia opettaa moskovalainen Juri Jarin.
- Petroksen jäsenistön töitä on esillä Riisassa Kivestä kuvaksi -näyttelyssä syksyyn saakka. Näyttely juhlistaa Suomen ortodoksisen kirkon 100-vuotista asemaa valtionkirkkona.
- Lähtökohta näyttelyyn syntyi viime kesänä: "Me museona tallennamme paitsi aineellista myös aineetonta ortodoksista kulttuuriperimää, ja viime kesänä kävimme dokumentoimassa Petroksen toimintaa. Esillä onkin paljon viime kesän kurssilaisten töitä, ammuenssi Henna Hietainen kertoo.

Tuulikki Likitalon moderni pitkäperjantaisista kertova Perjantaites keskustelelee sen yläpuolella olevan perinteisemmän Juri Jarinin Älä itke minua äitini -teoksen kanssa, joka sijoittuu pääsiäisviikonlopun lauantaihin, Suureen lauantaihin.

vuosia, että oppii edes käsittelemään materiaaleja. Pohjamateriaalien lisäksi käytetään erilaisia luonnonkiviä, värjättyjä laseja ja keraamisia materiaaleja, kuten esimerkiksi tiiltä.

Likitalo kertoo haalivansa materiaaleja paitsi luonnosta myös kivi-teollisuuden jätekasoiista ja rautakauppojen siivouspäiviltä.

Mosaiikkitekniikka itsessään on erittäin vanha taito. Kunnioitettavan pitkä perinne on myös mosaiikki-ikoneilla, joista vanhimmat tehtiin 300-luvulla, kun kristinuskosta tuli Rooman valtionuskonto.

– Mosaiikkia käytettiin paljon esimerkiksi seinissä ja lattioissa osana arkkitehtuuria. Mutta kun Bysantin hovissa haluttiin antaa kalliita lahjoja, teetettiin myös irrallisia mosaiikkeja vahapohjalle, Likitalo kertoo.

– Ravennassa on esimerkiksi erittäin hienoja mosaiikki-ikoneita 400- ja 500-luvuilta. Ne ovat onneksi säilyneet.

Mosaiikkia käytettiin seinissä ja lattioissa osana arkkitehtuuria.

Tuulikki Likitalo

Bysantti sijoittuu 300-luvulta 1400-luvun puoliväliin. Tätä aikaa esittelee Riisan pysyvän näyttelyn ensimmäinen huone. Joitakin mosaiikki-ikoneita on sijoitettu tähän saliin keskustelemaan maalattujen ikonien kanssa.

– Vaikka inspiraatio ammentaa perinteestä, Bysantista ja Ravennasta, tekniikka elää eri mosaiikkitaiteilijoiden käsissä myös modernilla tavalla, Hietainen toteaa.

Aikaisemmin myös Valamon opisto järjesti mosaiikki-ikonikursseja. Viimeinen kurssi oli vuonna 2001.

– Tuntuu pahalta, kun kurssit loppuivat. Tämä on pitkäjänteistä työtä, eikä vielä yhdellä tai kahdella kurssilla tulla mestariksi. Opetin Siilinjärvellä ikonimaalausta ja ajattelin kokeilla, saisinko siihen siivelle mosaiikki-ikonikurssin, Likitalo kertoo.

Hän alkoi kulkea kivienkiilto silmissään.

– Himoitsin kaikkia kiviä, kiviportaita ja Kuopion torinkin kiviä, enkä nähnyt muuta kuin kiviä. Niin sain koottua tarpeeksi materiaalia kurssille. Perustimme heti ensimmäisen kurssin aikana Mosaiikki-ikonikerho Petroksen.

● Kivestä kuvaksi -näyttely avoinna 8.9. saakka Riisassa Kuopiossa.

"Ylitin rajani johtajan asemassa"

Kansallisbaletti: Kenneth Greve vapautettiin esimiestehtävistä epäasiallisen käytöksen vuoksi.

Helsinki

Pertti Mattila / STT

Kansallisbaletti on vapauttanut johtajansa **Kenneth Greven** esimiestehtävistä. Maanantain julkaistettu päätös liittyy tanssijoiden esiin nostamaan Greven epäasialliseen käytökseen. Hänen kielenkäyttönsä on koskenut tanssijan ulkonäköä tai yksityiselämän piiriin kuuluvia asioita.

Greve kuitenkin jatkaa baletin johtajana sovitusti kautensa loppuun eli heinäkuun loppuun asti.

Kansallisbaletti korostaa, ettei se ei hyväksy epäasiallista käytöstä ja että organisaatiossa on selkeät toimintamallit sen ehkäisyyn ja käsittelyyn.

Pääjohtaja **Gita Kadambi** sanoo, että tilanteesta on keskusteltu avoimesti organisaation sisällä.

– Päätös esimiesroolista luopumisesta oli minun ja Greven yhteinen. Tämä on erittäin valittava tilanne. Huolimatta tästä arvostamme edelleen Greven Kansallisbaletin hyväksi tekemää ansiokasta työtä, Kadambi lisää.

Kenneth Greve ilmoittaa olevansa tilanteesta äärimmäisen pahoillaan.

– Suhtaudun intohimoisesti työhöni ja tunnistan, että olen

Kenneth Greve.

ylittänyt rajani johtajan asemassa. Pyydän käytöstäni anteeksi tanssijoilta ja Kansallisbalettilta. Toivon, ettei tämä vahingoita Kansallisbaletin mainetta ja tulevaisuutta Suomessa, tanskalainen Greve sanoo tiedotteessa.

Kansallisoopperan ja -baletin viestintäjohtaja **Liisa Riekk** kertoi maanantaina STT:lle, että asiaan puututtiin heti sen tultua esiin.

– Tanssijoiden työryhmä toi tilanteen esiin runsas viikko sitten. Tämä oli uusi asia myös pääjohtaja Kadambille.

Riekin mukaan maailmanlaajuinen #metoo-kampanja oli osallaan Kansallisbaletin ongelmien ilmitulon taustalla.

STT ei tavoittanut Riekin lisäksi Kansallisoopperan ja -baletin muuta johtoa kommentoimaan maanantain ratkaisuja.

Kansallisbaletin luottamusmies **Jouka Valkama** ilmoitti tiedotteessa, että syntynyt tilanne on käsitelty asianmukaisesti ja käsittely jatkuu ainoastaan organisaation sisällä. Tanssijat toivovat työrauhan säilyvän ja esityskauden jatkuvan mahdollisimman normaalisti.

Oopperabaletin ohjelmistossa on loppukeväästä galaesitys nimeltä **Kiitoksin, Kenneth**. Greven kymmenvuotiskauden juhlavaksi päätökseksi luonnehdittu esitys on määrä nähdä päänäytämöllä 26. toukokuuta. Esitys on loppuunmyyty.

Riekin mukaan Greven lähti-äisgaalaa ei ole tarkoitus perua.

Työilmapiiri Kansallisbaletissa on kiristynyt Greven johtajakaudella myös aiemmin. Toukokuussa 2010 Yle uutisoi, että osa tanssijoista syytti Greveä muun muassa tanssijoiden ylikuormittamisesta.

Kansallisbaletin uudeksi taiteelliseksi johtajaksi on nimitetty ruotsalaistanssija **Madeleine Onne**. Hän aloittaa nelivuotiskautensa elokuussa.

Lopun jälkeen on uusi alku

Teatteri

KUOPION

YLIOPPILASTEATTERI

Kaaoksen kääntöpiiri

Ensi-ilta 24.3. Kulttuuriareena 44:ssä

Yleisö istuu tuoleista tehtyyn ringiin ja sulautuu näin osaksi rituaalia, jollaiseksi esitys muodostuu. Huppukaapuihin pukeutuneet näyttelijät kantavat suolakivilamppuja ja mumisevat jokainen omaa mantraansa. Esitys luo ihan oman maailmansa, jossa voi monelle olla tunnistettavuutta larppaajien ja roolipelaajien fantasiatyyleistä. On loitsuja, käytetään voimaa, synnyttään uudestaan ja jäädään limboon eli maailmojen välitilaan.

Teksti ja dramaturgia ovat ryhmän yhdessä tuottamia ja onkin hämmästyttävää, kuinka yhtenäinen lopputulos tästä huolimatta on. Kieli on lyyristä ja dialogin lisäksi käytetään paljon monologeja.

Kun hyväksyy näytelmän maailman eli henkilöhahmot, jotka ovat ihmisten sijaan aspekteja, joiksi he itseään kutsuvat, voi kaiken sisältä löytää myös juonellisen tarinan. Kaikilla henkilöhahmoilla on yhteinen pyrkimys. He etsivät kiihkeästi joukon petturiä.

Henkilöhahmo nimeltä Sinisilmäisyys on petturi ja hänet teloitetaan, mutta hän syntyy uudestaan ja hänestä tulee Kyynisyys. Muutakin pettureita löytyy ja heillä on sama kohtalo kuin ensimmäisellä. Pian jäljelle jäävät vain Toivo- ja Epätoivo-nimiset hahmot. He juovat teetä ja lisäävät juomiinsa vapaaehtoisesti "soke-ria", joka tappaa myös heidät.

Todetaan, että lopun jälkeen on uusi alku.

Käsiohjelmassa kerrotaan, että kyse on salaseurasta. Itselle-äni esitys näyttäytyy ihmisen päänsisäisenä taisteluna. Henkilöhahmot ovat kuin yhden

ihmisen eri puolia tai ajatuksia. Yhdessä ne koettavat tehdä yhteistyötä, ettei päänsisäinen kaaos voittaisi. Esitys ei silti alleviivaa mitään tulkintaa.

Ryhmän yhteispeli on näytelmän kantava voima. Nuoret näyttelijät tekevät riemastuttavan rohkeaa ja selkeää näyttelijäntyötä. Lavooleminen on fyysistä ja paikoin tanssillista.

Mieleenjäävimpiä ovat **Eetu Leinosen** yllättävä räppikohtaus ja **Greta Juutisen** valkoisen hahmon tunteentäyteiset tanssikoreografiat. **Aapo Halme** on ohjaajana saanut joukon hengittämään samaan tahtiin. Myös musiikki, valot, äänet ja puvut tukevat tasavahvoina toinen toisiaan. Tällainen ryhmälähtöinen työskentelytapa ja esityskonsepti on ollut jo vuosikymmenet useiden ylioppilasteattereiden toimiva tapa tehdä omannäköistä ja omista lähtökohdistaan ja mieltymyksistään kumpuavaa teatteria. Niin se on nytkin.

Johanna Leksis